

بسم الله الرحمن الرحيم

درس

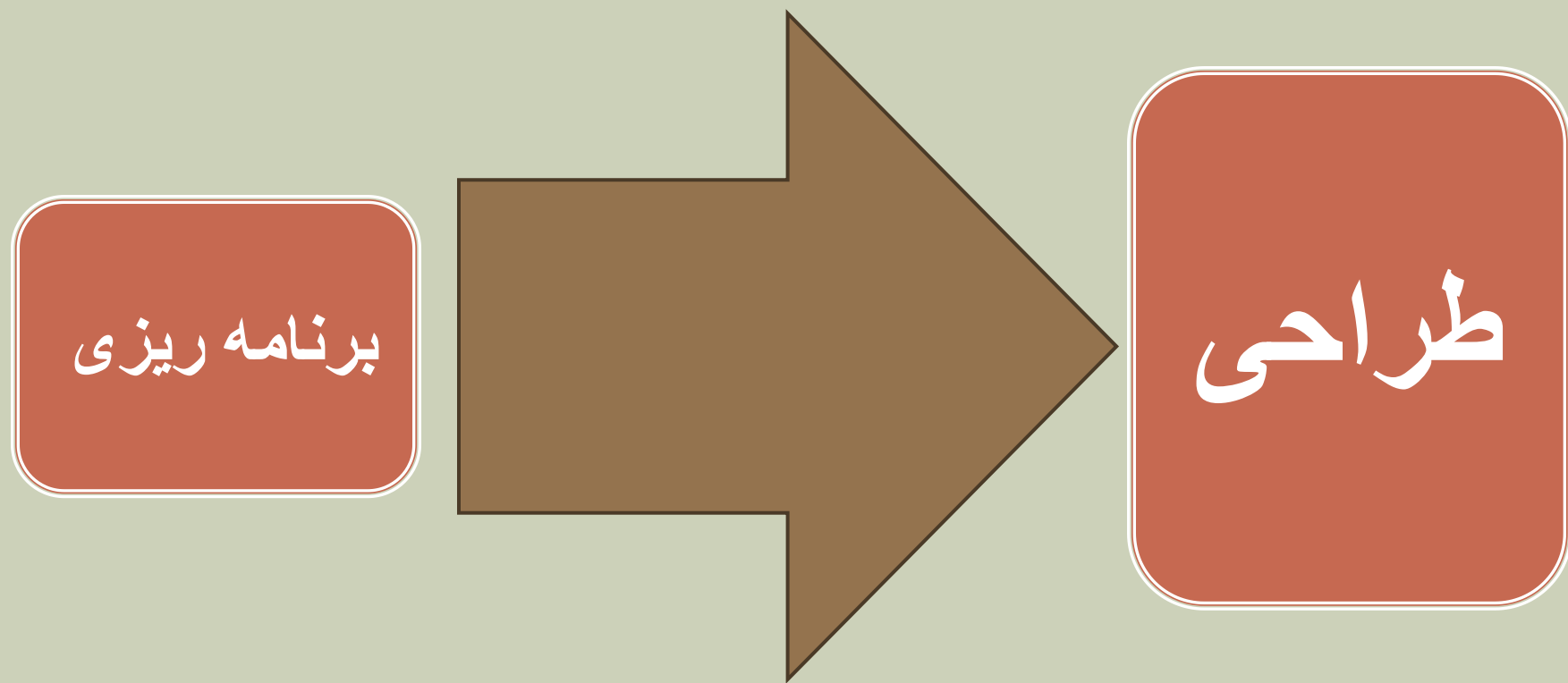
“ مبانی طراحی معماری ”

دانشگاه تهران

دانشکده فنی

گروه نقشه برداری

فصل اول : مفهوم برنامه ریزی و طراحی

فصل اول : مفهوم برنامه ریزی و طراحی

برنامه ریزی :

اندیشیدن

اهداف

ارزیابی امکانات

راه و روش

تصور

اولویت بندی

فصل اول : مفهوم برنامه ریزی و طراحی

تلاشی اندیشمندانه و خلاقانه که از تفکر شروع و به ارائه ی محصولی زیبا، اصیل و کارآمد ختم می شود و این محصول نهایی نشاندهنده ی اوج ذوق و سلیقه ی طراح است .

وسیله ی ساختن آبادانی و تمدن است .

فرآیندی که طی آن ایده ی ذهنی را به تجسم عینی و واقعی تبدیل می کنیم .

طراحی :

فصل دوم : ابعاد مختلف در طراحی طبیعی و مصنوعی

فصل دوم : ابعاد مختلف در طراحی طبیعی و مصنوعی

معماری عناصر مصنوع

عناصر مصنوع بر اساس موارد زیر شکل می گیرند :

- اهداف انسان
- نیازهای روانی انسان
- ابعاد جسمانی انسان
- امکانات و محدودیتهای مالی و تکنیکی

عناصر مصنوع بر اساس موارد زیر ساختار خاص خود را پیدا میکنند:

- محیطی که در آن واقع می شوند .
- نوع نیروها و عواملی که بر ظانها اثر می گذارند .

- همه عناصر مصنوع از مواد خاص و با تکنیکهای خاص ساخته می شوند و هرکدام شکل ، اندازه و هندسه خاص خود را دارند .

- عناصر مصنوع ابتدا طراحی ، سپس تولید و درنهایت مونتاژ می شوند .

همه عناصر مصنوع به ۳ چیز گرایش دارند :

- زیبایی
- کمال
- کارایی

فصل دوم : ابعاد مختلف در طراحی طبیعی و مصنوعی

اصول معماری ایرانی :

پرهیز از بیهودگی

بوم آوری

درونگرایی

نیارش و پیمون

مردم واری

ابعاد عملکردی

ابعاد جغرافیایی و محیطی

ابعاد ذوقی و هنری

ابعاد فنی و تکنیکی

ابعاد اجتماعی و فرهنگی

ابعاد مختلف طراحی معماری :

فصل سوم: عوامل موثر در طراحی معماری و تبیین صورت عقلانی طرح

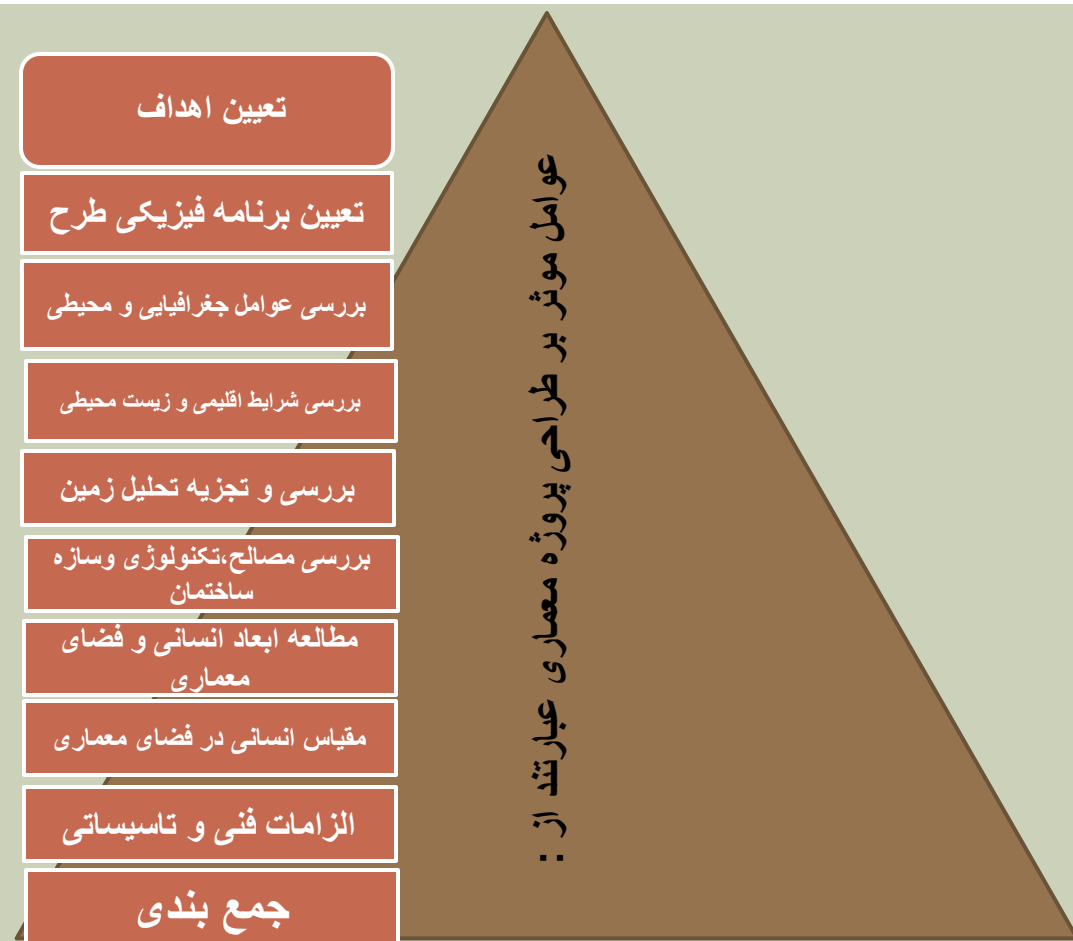
نقطه ی شروع طراحی است که اهداف ، ویژگیهای کیفی و ابعاد کمی هر پروژه و اصول حاکم بر هر پروژه را بیان می کند .

در صورت منطقی و عقلانی پروژه به عوامل زیر توجه می کنیم :

- فضاها
- ابعاد
- مصالح به کار رفته
- کیفیت ساخت
- نوع سازه
- مساحت و کارکرد فضاها
- مشخصات فضاها

صورت منطقی و عقلانی پروژه :

فصل سوم: عوامل موثر در طراحی معماری و تبیین صورت عقلانی طرح

فصل چهارم: شناخت اجزاء پروژه و تهیه ی برنامه فیزیکی طرح

عرصه زندگی خانوادگی

عرصه زندگی خصوصی و فردی

عرصه پذیرایی و مراسم

عرصه خدمات

عرصه فضاهای باز و حیاط

آشنایی با عرصه های مختلف یک پروژه معماری مسکونی (خانه) :

فصل چهارم: شناخت اجزاء پروژه و تهیه ی برنامه فیزیکی طرح

نشیمن خانوادگی

آشپزخانه

غذاخوری خانوادگی

عرصه زندگی خانوادگی :

فصل چهارم: شناخت اجزاء پروژه و تهیه ی برنامه فیزیکی طرح

اتاق خواب والدین

اتاق خواب فرزندان

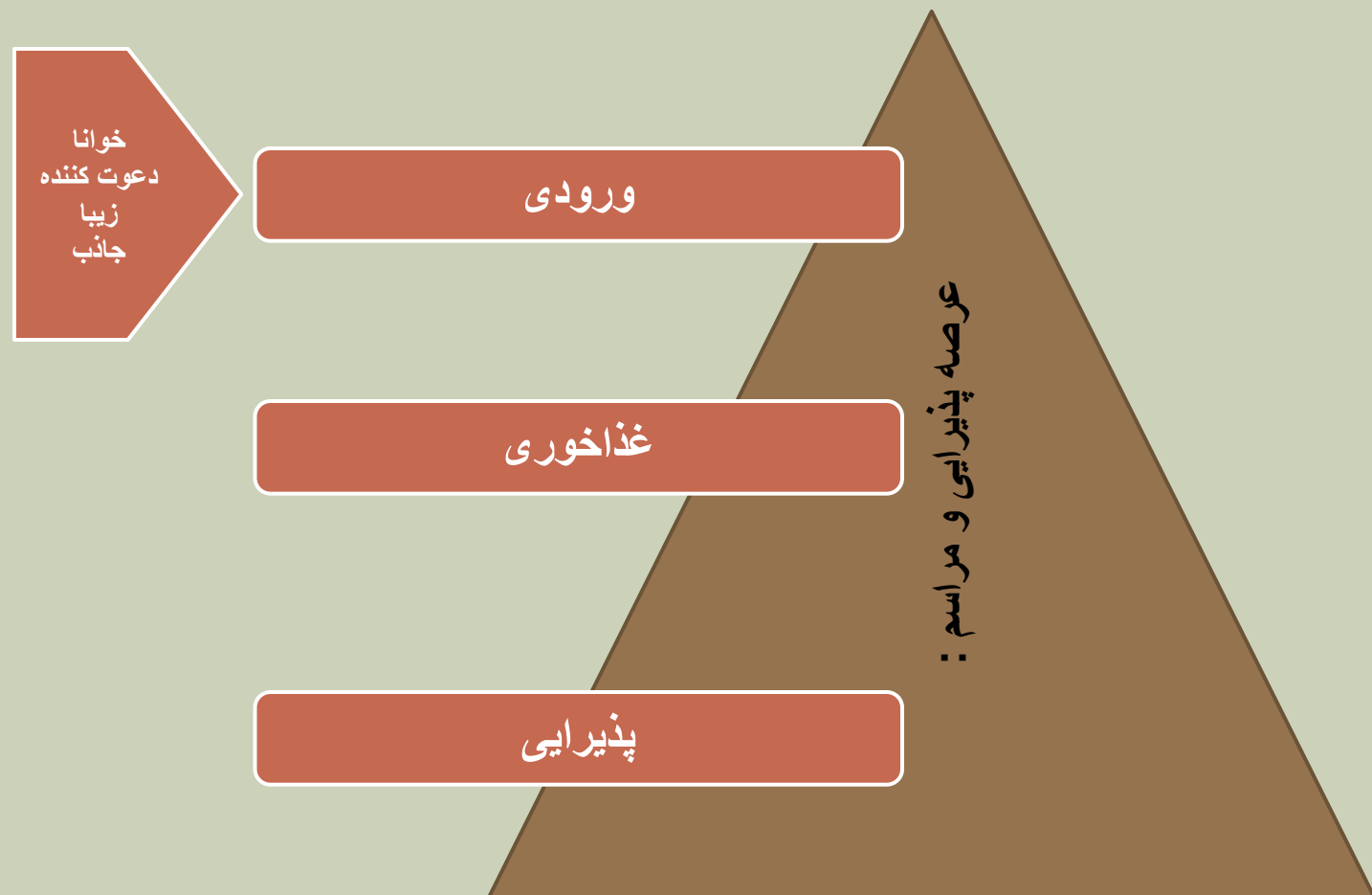
اتاق خواب مهمان

اتاق مطالعه

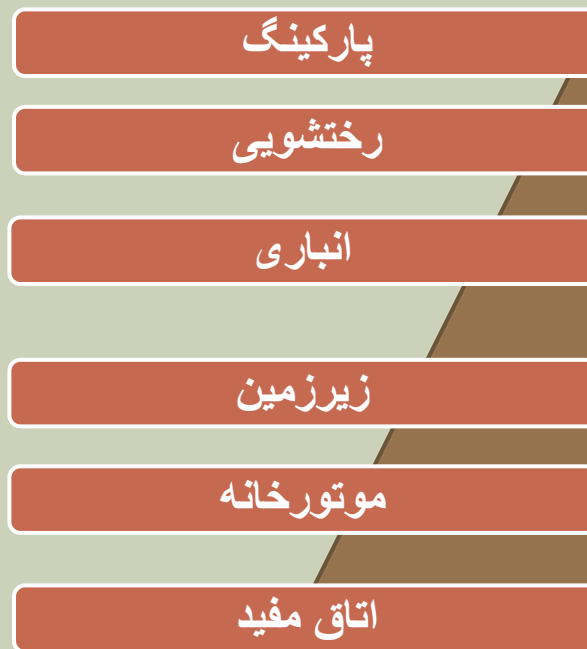
عرصه خواب :

عرصه زندگی خصوصی و فردی :

فصل چهارم: شناخت اجزاء پروژه و تهیه ی برنامه فیزیکی طرح

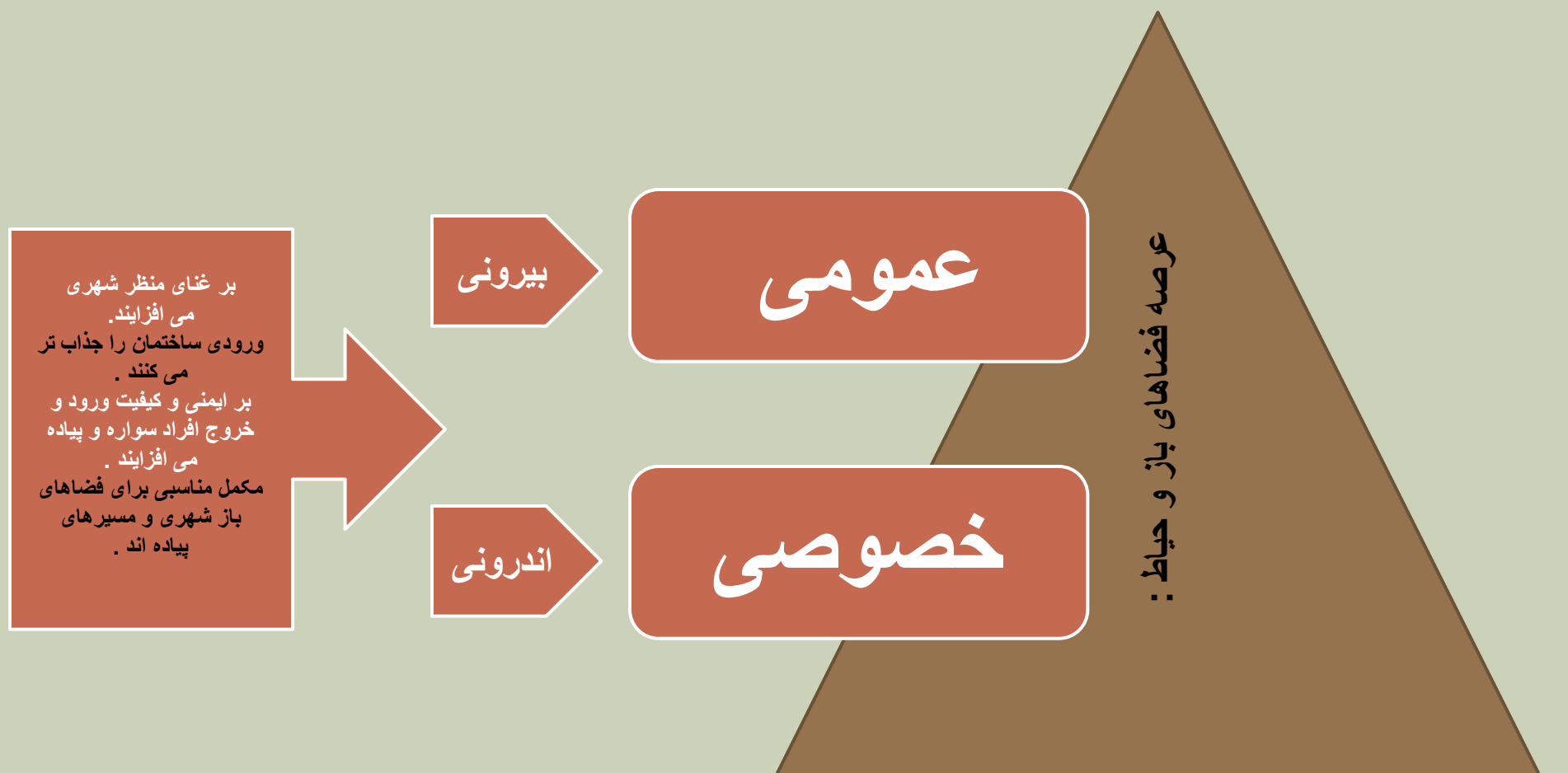

فصل چهارم: شناخت اجزاء پروژه و تهیه ی برنامه فیزیکی طرح

عرصه خدمات و پشتیبانی :

فصل چهارم: شناخت اجزاء پروژه و تهیه ی برنامه فیزیکی طرح

فصل پنجم: طراحی معماری

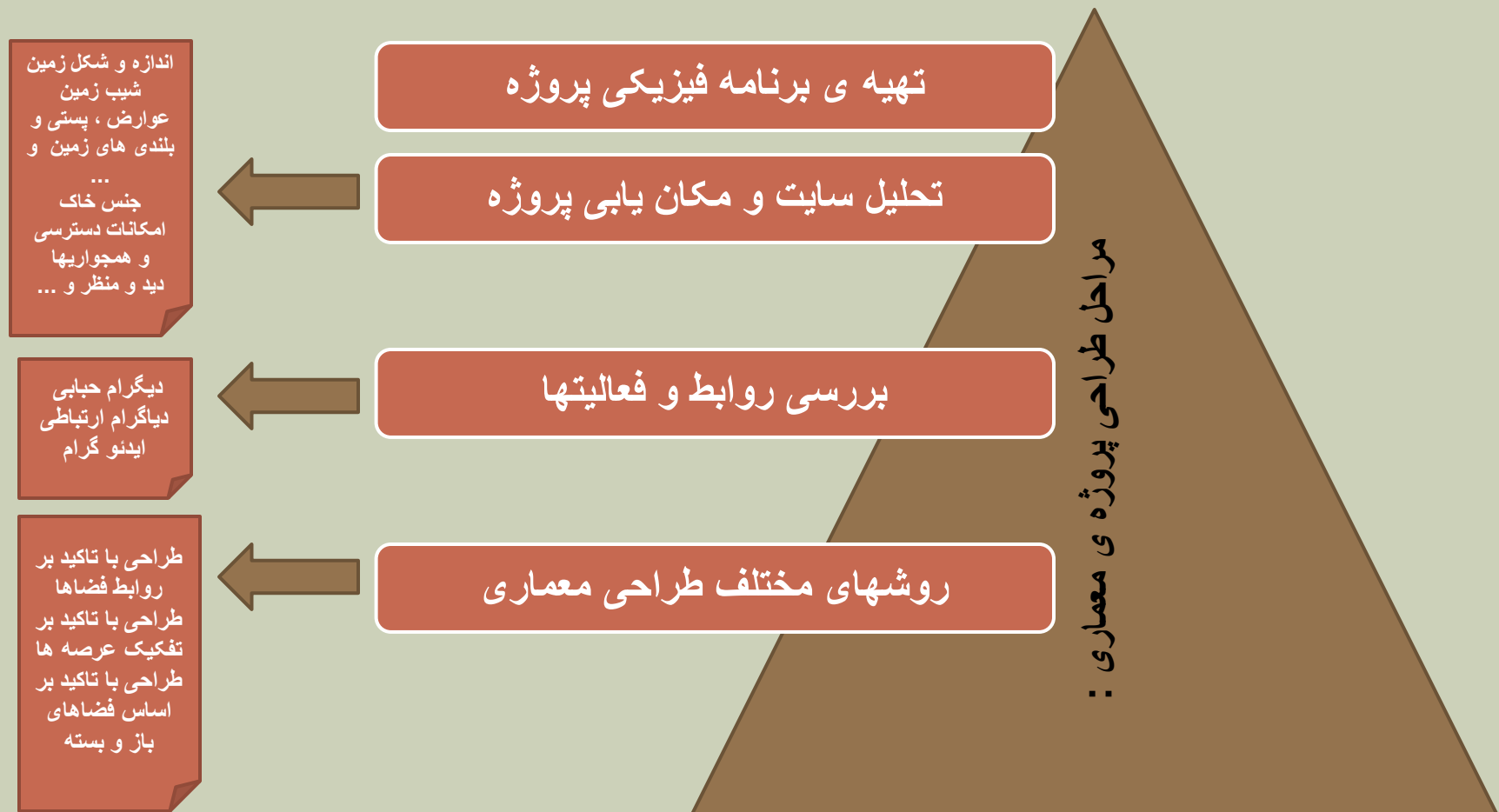
برنامه فیزیکی پروژه :

فضاهای مورد نیاز هر پروژه به همراه تعداد، مساحت و ویژگیهای اصلی هر فضا را برنامه فیزیکی آن پروژه می گویند .

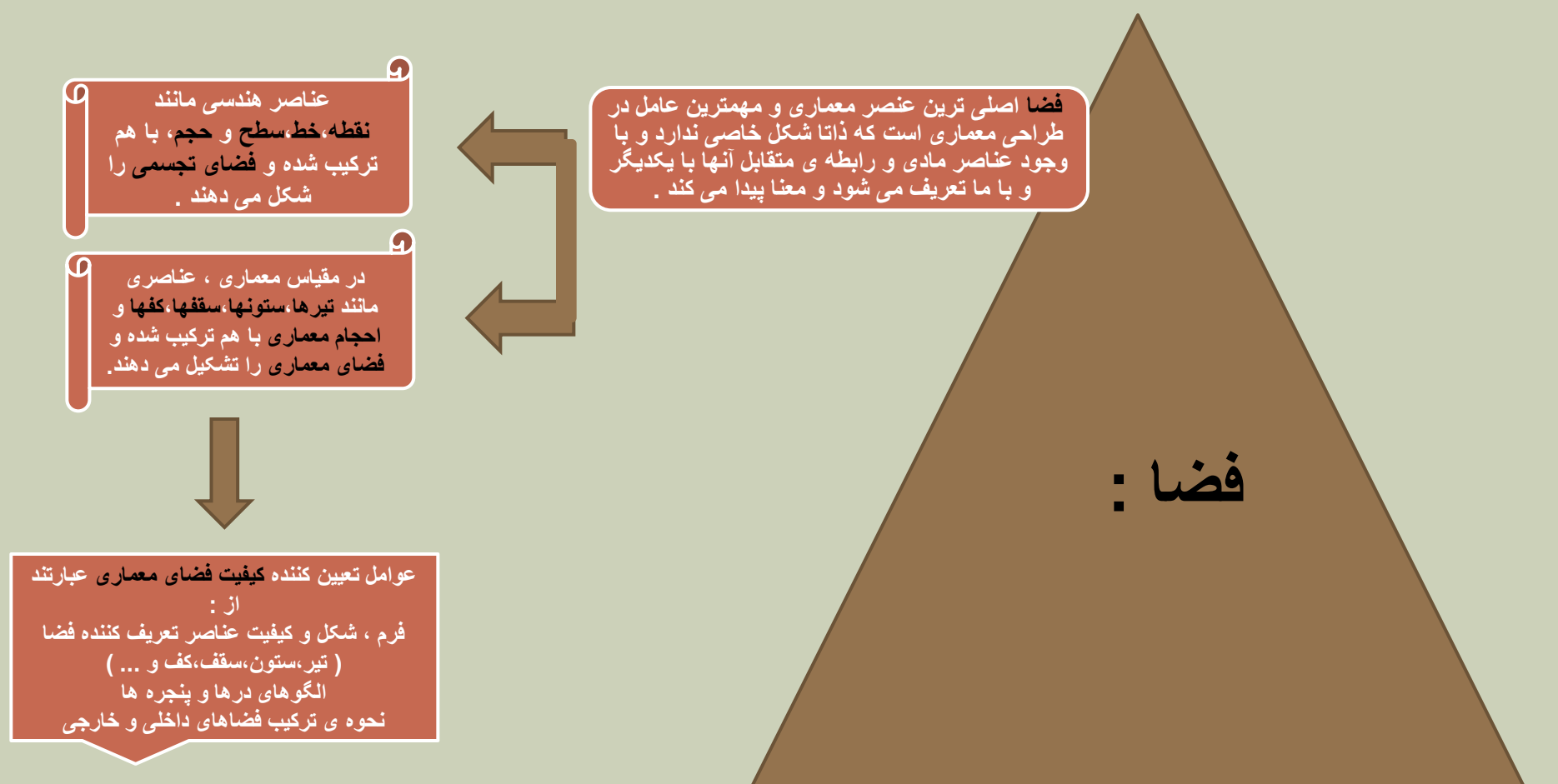
ابعاد و مشخصات فضاها ، با توجه به مواردی از قبیل : نوع فعالیت ، حجم فعالیت ، مبلمان و استانداردهای موجود تعیین می کنیم .

طبق برنامه فیزیکی پروژه ، جمع مساحت فضاها ، مساحت خالص فضاها را نمایش می دهد ، و برای دسترسی به مساحت کل ، باید حدود ۳۰٪ به عنوان مساحت زیر دیوارها ، کمد ها و پله ها و فضاهای ارتباطی به مساحت خالص (زیربنا) اضافه کنیم .

فصل پنجم: طراحی معماری

فصل ششم: عناصر تشکیل دهنده فضا در گزینه های طرح

فصل ششم: عناصر تشکیل دهنده فضا در گزینه های طرح

عناصر تشکیل دهنده فضا

(عناصر تجسم یا عناصر اولیه طراحی)

حجم :

از حرکت سطح در راستایی غیر از راستای طول و عرض آن حجم به وجود می آید ، توپر، توخالی ، هندسی ، غیر هندسی و ... اصلی ترین ویژگی حجم فرم آن است .

حجم کلی ساختمان یا بنا معماری را شامل می شود .

سطح :

از حرکت خط در راستایی غیر از راستای خط ، سطح به وجود می آید ، دو بعدی ، دارای طول و عرض و ... اصلی ترین ویژگی سطح، شکل آن است .

در فضای معماری به صورت سقفها و کفها و دیوارها نمایان می شوند .

نقطه :

ساکن ، ایستا ، کوچک ، متمرکز ، درونگرا ، بی جهت ، نشاندهنده یک موقعیت خاص و ...

خط :

از توالی نقطه یا توالی هر شکل ، بافت یا الگویی به وجود می آید ، حرکت ، جهت ، رشد ، پویایی و ... اصلی ترین ویژگی خط جهت آن است .

در فضای معماری به صورت تیرها و ستون ها نمایان می شوند.

فصل ششم: عناصر تشکیل دهنده فضا در گزینه های طرح

شکل :

خط پیرامونی یا دور
ظاهری یک سطح یا
حجم

شکلهای طبیعی

شکلهای هندسی

شکلهای غیرمادی

رنگ

باعث شناخت بهتر اشیاء و تاثیر گذاری بر احساسات ، ادراک و عواطف انسان می شود .

بافت :

ویژگی خاص یک سطح
که به ماده و ساختار آن
بستگی دارد .

بافت قابل لمس

بافت بصری

واقعی

غیر واقعی

فصل ششم: عناصر تشکیل دهنده فضا در گزینه های طرح

اصلی ترین عامل کیفیت ، پویایی و سرزندگی فضای معماری است .

وظایف نور :

روشن کردن فضا و احجام معماری
کمک به تشخیص رنگها
فراهم کردن امکان زندگی ، حرکت و فعالیت

نور :

نورپردازی با توجه به ، ویژگیهای معماری فضا، نیاز استفاده کننده، ایجاد کیفیات بصری مناسب، انجام می گیرد .

انواع روشهای نورپردازی عبارتند از :
عمومی ، موضعی ، متمرکز

انواع منابع نور عبارتند از :
نقطه ای ، خطی ، صفحه ای ، حجمی

فصل هفتم : اصول ترکیب بندی و ارزشهای بصری و ادراکی در گزینه های طرح

قواعد طراحی و اصول ترکیب بندی :

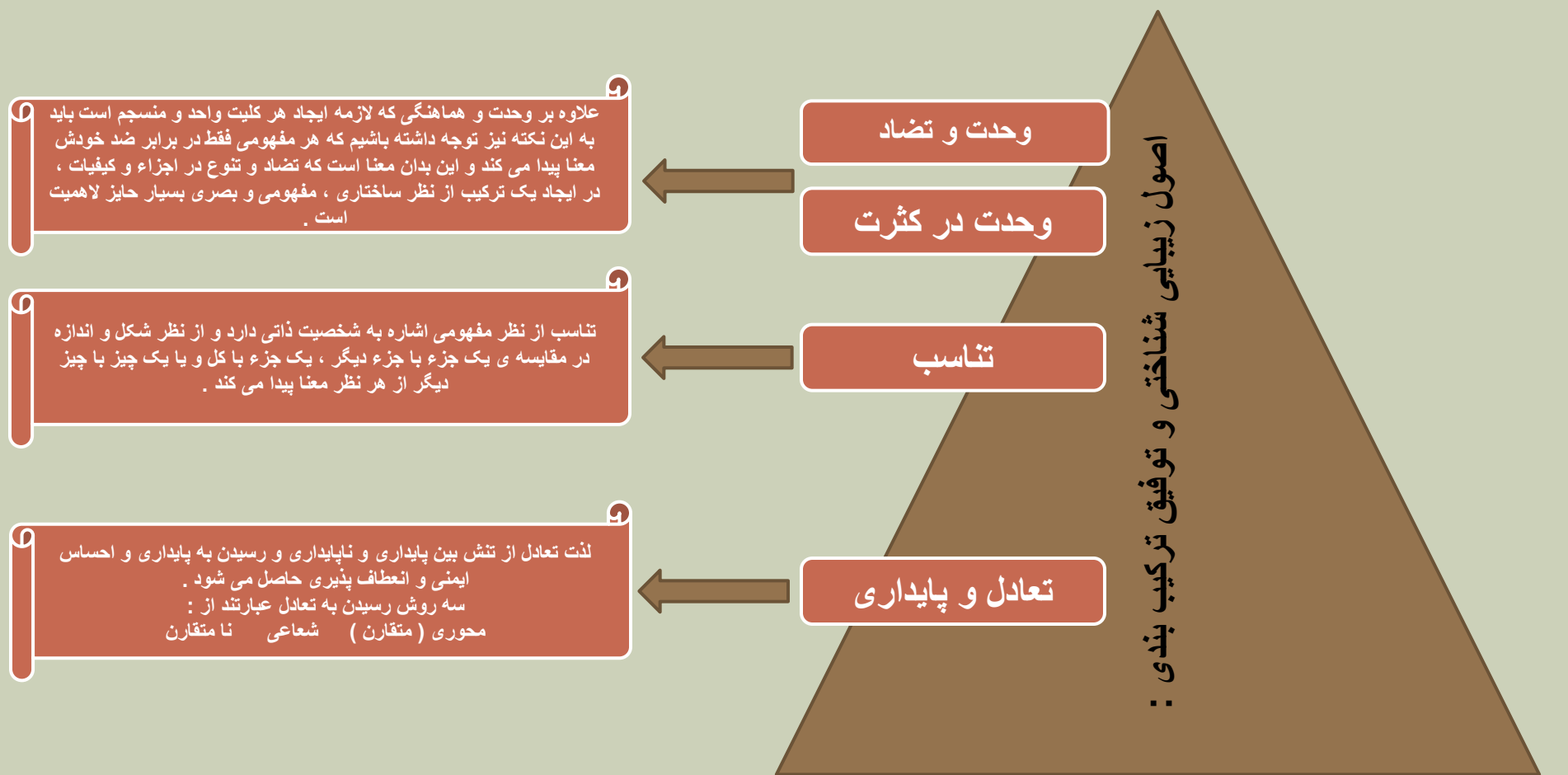
طراحی معماری شامل دو فرآیند است :
انتخاب عناصر معماری و تنظیم و ترکیب عناصر معماری

ترکیب عناصر معماری در یک فضا مستلزم سازماندهی و استفاده از الگوهای است که این عناصر را به صورت معنا داری به هم مرتبط می کند و در یک ترکیب معماری ، همه اجزاء و عناصر و قسمتها ، تاثیر کیفی و کمی داشته و به هم متکی و وابسته اند .

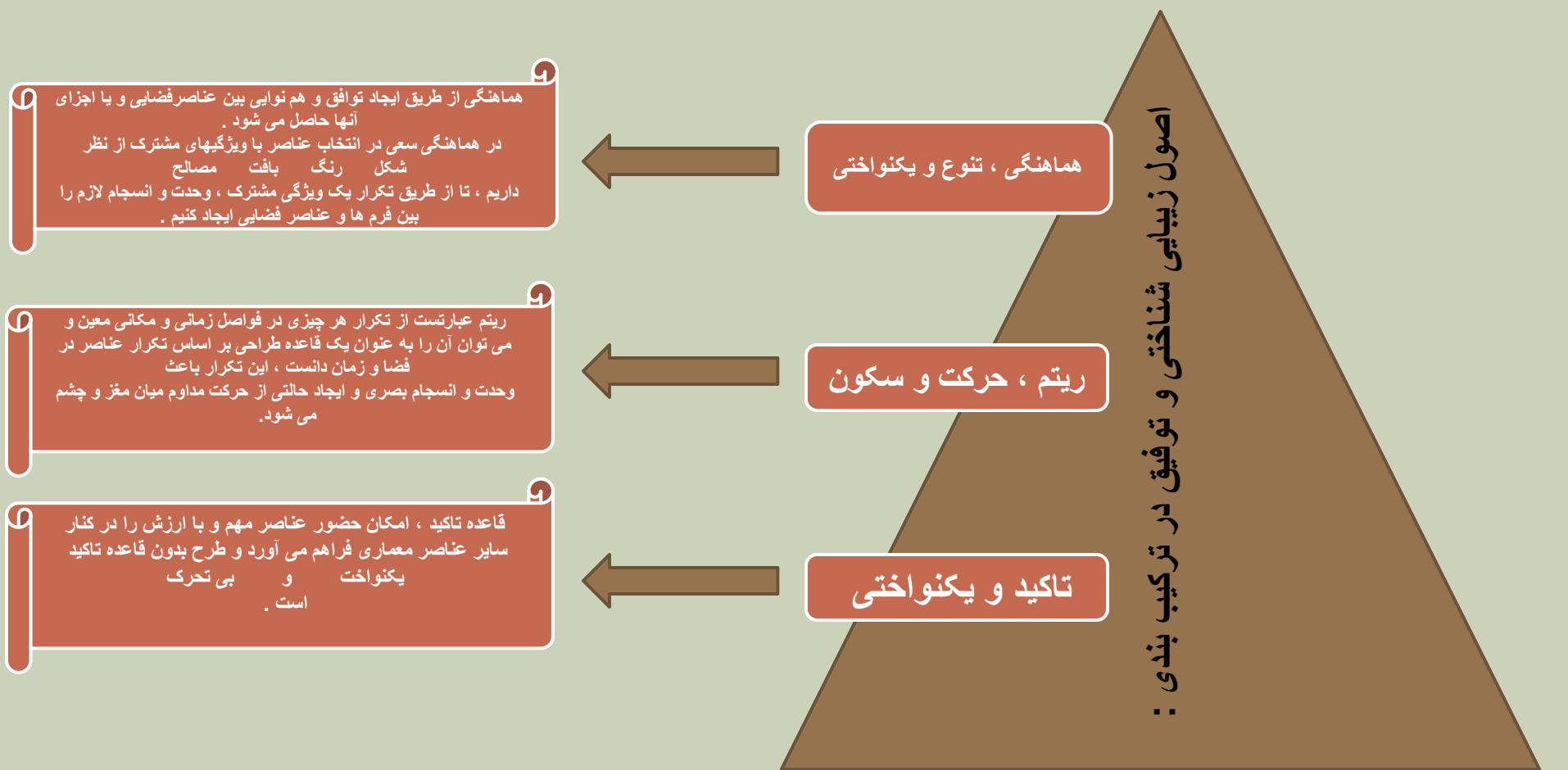
موفقیت هر اثر معماری بستگی کامل به چگونگی ترکیب عناصر و نحوه استفاده از الگوهای سه بعدی فضا دارد .

به طور کلی ترکیب بندی و ترکیب در هر فرآیندی حتی معماری ، دو جنبه دارد :
جنبه ساختاری و مفهومی و جنبه احساسی و بصری

فصل هفتم : اصول ترکیب بندی و ارزشهای بصری و ادراکی در گزینه های طرح

فصل هفتم : اصول ترکیب بندی و ارزشهای بصری و ادراکی در گزینه های طرح

فصل هشتم : توسعه گزینه های طرح ، ارزیابی و تکمیل طرح

آشنایی با اسکیس زدن ، پیشبرد طرح و طراحی گزینه های مختلف و انتخاب گزینه مطلوب و نهایی

آشنایی با نقشه های فاز یک و آلبوم نقشه های فاز یک و هدف از تهیه آن

آشنایی با نقشه های فاز دو و آلبوم نقشه های فاز دو و هدف از تهیه آن